

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A méregkeverőkről.

(Bűnügyi szaktanulmány.)

Irtó: Horváth István dr. ny. járásbíró.

Az emberi élet elleni bűncselekmények közt kétségkívül a legvisszataszítóbb s legveszélyesebb a méregkeverés, mert véghezvitele rendszerint nagy raffiniáciát, körülményes, tervszerű előkészületet és alapos, minden eshetőségre és legkisebb részletekre is kiterjedő megfontolást igényel. A mérgezés mindig az elkövetőjének gyáva, aljas és konok lelkületére vall, mert orozva, alattomos ravaszsággal vitetik véghez, a tettes nem száll személyesen szembe áldozata testi erejével s mert alattomban történik a merénylet, az áldozat részéről a védekezés lehetőségét kizárja, míg a tettes személye a biztonság homályában lappang. Ily körülmények közt könnyen megmagyarázhatóvá válik, hogy a gyilkosságnak e legaljasabb módjához majdnem kivétel nélkül erejük fogytán lévő, beteges aggok, degenerált idegzetűek és hiszterikus, abnormis természetű nők folyamodnak.

Tekintve, hogy a méreg észrevétlen beadása feltételezi, hogy a tettes vagy bűntársa az áldozathoz rokonság vagy szolgálatnál fogva közelálló vele meghitt vagy legalább rendszeren érintkező személy legyen, a láb alól eltevésnek ezt a kényelmes formáját többnyire a hitvestárs (és pedig legtöbbször a feleség) vagy az öröklésre hivatott rokonok választják, hogy a házassági kötelék alól kiszabaduljanak, illetve a dus örökséget időelőtt megkaparintsák maguknak.

Az elővigyázó, óvatos tettesek a mérgezés palástolására oly helyzetet szoktak teremteni, mely alkalmas annak a gyanúnak felkeltésére, hogy *öngyilkosság esete forog fenn* és pedig vagy olykép, hogy önmérgezés színezete legyen a dolognak, mi végből a meggyilkolt kezeirésének ügyes utánzásával az öngyilkosság elkövetését tudató levelet iratnak s helyeznek el a hulla közelében; vagy pedig a megmérgezett hulláját felakasztják, hogy ezáltal az önakasztás látszatát keltsék fel.

Olvastam olyan esetet is, mikor az örökség megszerzése végett meggyilkolt nagybácsit (egy magyar földbirtoke) a gyilkos unokaöccses a kastély parkjának tavába

dobta — és pedig uszónadrágba öltöztetve — ügyesen kiharználva az elhaltnak azt a szokását, hogy reggelente a tóban szokott megfürdeni s ekként azt a külszint kölcsönözve a gyilkosságnak, mintha bácsija fürdés közben a vízbe fulladt volna.

A mérgeknek három főcsoportját lehet különböztetni és pedig az anyag szerint, melyből készülnek: növényi (pl. a bürök, Belladonna), állati (pl. kigyóméreg) és ásványi (pl. arzén, foszfor, cziánkáli) mérgek; ezek közül a hullában hosszabb idő múlva csak az ásványi méreg ismerhető fel, a növényi és állati méreg ellenben teljes vegy bomlásnak indul.

A testrehatásnak formája szerint pedig ugyancsak három fajta mérgecsoport van: 1. olyan, mely a gyomor- és emésztőszervek utján; 2. olyan, mely a vérbe keveredés utján (ilyen az indiánok híres nyilmérge, securare) és 3. mely belégzés utján semmisíti meg az emberi életet (pl. a széngáz s általán a kábitó, narotikus mérgek).

A mérgezések természetesen — majdnem kivétel nélkül — az étel- vagy italba kevert mérgek utján követetnek el, mert ez a méreg beadásának legkönnyebb s észrevétlen módja. Felemlitendőnek tartom a cigányok által használt Dri vagy Dry (olvasd Drei) nevezésű mérget, melynek előállítási módja ismeretlen és nagyfokú láz és vérhányás mellett idéz elő lassu halált.*

A méregkeverést a régebbi — ó- és középkori törvények — veszélyes, alattomos voltánál fogva és a fedezés nehézségére figyelemmel, a gyilkosság egyéb fajaitól megkülönböztetve, fokozott szigorral sujtották. Így pl. a rómaiaknál a Cornelius-törvény (lex Cornelia)** a nagyban elharapódzott mérgezések továbbterjedésének meggátlása végett nemcsak a méregkeverőkre, hanem már a mérget forgalomba hozókra és a mérgezés kísérletére is halálbüntetést szabott.

IV. Károly német-római császár (uralk. 1347—1378-ig) híres büntetőtörvénykönyve, az u. n. Carolina (az első

* Ld. Hans Gross: »Handbuch für Untersuchungsrichter« (»Kézikönyv vizsgálóbírák számára«) cz. könyvét.

** »De sicariis et veneficiis« (latinul) vagyis a »törgyilkosokról és a méregkeverőkről«.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA



STOWASSER J. os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsérelés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.



rendszeres büntetőtörvénykönyv) a méregkeverőkre — ha nem is következett be emberhalál, hanem csak ideiglenes egészségrontás — halálbüntetést mér és pedig kerékbetörést. Az újabb büntetőtörvények — így a mienk is — a méregkeverés és egyéb gyilkossági módozatok közti megkülönböztetést nem ismerik.

Kétséget nem szenved, hogy a méregkeverés sokkal gyakrabban fordul elő, semmint sejtenők és nem szorul bizonyításra, hogy a mérgezéseknek igen nagy százaléka vagy egyáltalán nem, vagy csak évek multán kerül napfényre, mert a hulla bonczolása csak nyomatékos gyanu esetében történik meg s ha az érdekelteknek sikerül valamikép a gyanut elhárítani és a természetes vagy öngyilkosság látszatát felkelteni, úgy a mérgezésnek a bonczolás útján való megállapítása igen könnyen ki is játszható. Főleg a középkorban volt ijesztő mértékben elterjedve a mérgezés általi gyilkosság, amit nagyban könnyített az a körülmény, hogy hosszú időn át az egyházi tilalomnál fogva az emberi hullák bonczolása nem volt megengedve. Így tehát a méregnek a gyomorban, belekben vagy vérben való létezése sem volt megállapítható. Ezért a középkort bátran a méregkeverők virágkorszakának nevezhetjük. Így pl. Olaszországban a XVII-ik században egy Tofana vagy Tofanella nevű szicíliai nő állított elő «aqua Tofana» * nevezete alatt ismert és forgalomba jutott erős hatású mérget, mely lassan, de feltétlenül ölt és a megmérgeztnek néhány hét vagy hónap alatt való teljes elsorvadását s biztos halálát idézte elő. A hirhedt Tofana asszony hiteles feljegyzések szerint néhány száz ember — rendszerint a megunt férfiak — halálát idézte elő lassanölő mérgeinek beadásával, melyből 5—6 csepp élvezete is elégséges volt az emberi élet kioltására. A halál a mérge behatása folytán fájdalomtalanul, láz, gyuladás és görcsök nélkül, az erők fokozatos hanyatlása, életunttság, étvágytalanság és kínzó szomszúság érzete mellett következett be. Állítólag a mérge arzénsavat tartalmazott. Hasonló természetű mérget használt Franciaországban a XVII. században Brinvilliers márkinő is áldozatai elpusztítására, akinek esetével alább részletesebben óhajtok foglalkozni. Franciaországban az időtájt t. a XVII. században annyira elharapódtak a fiatal asszonyok által igénybe vett jósnők útján a férjeken elkövetett mérgezési esetek, hogy XV. Lajos király külön bíróságot szervezett ezek elbírálására és 1682-ben a boszorkányok, méregkeverők és hasonló bűntevők megrendszabályozására önálló rendeletet volt kénytelen kibocsátani. 1677 február 27-én pedig a francia parlament bocsátott ki rendeletet, mely arra kötelezte

az összes gyógyszerészeket és fűszereseket, hogy mérgező anyagokat csak általuk személyesen ismert s állandó tartózkodásu egyének számára szolgáltathatnak ki s egyben megszabta, hogy e vevők nevét és a mérge felhasználásának módozatát, czélját külön könyvbe tartoznak beiktatni.

A XVII. század Franciaországban a méregkeverők és varázslók virágkora volt. Hogy mily szemérmetlen szemfényvesztéssel és gonoszsággal üzték ezek az ujkori boszorkányok vészthozó «mesterségüket», annak illusztrálásaképen s egyuttal ama korszak romlottságának jellemzéseül rövides vázlatban közlök egy szemelvényt, melynek «hősnőjeként» a nagy hirhedségben állott Voisin (olvasd Voazen) méregkeverő varázslónő szerepel, aki a méregkeverőnők egész gárdáját nevelte Franciaországnak.

Ő hozzá fordultak nagy bizalommal és elmaradhatlan sikerrel mindazok a nők, akik férjeikre ráuntak s hymen rózsalánczaitól szabadulni óhajtottak. Oly «lelkiismeretes pontossággal» fogta fel hivatását ez a női szörnyeteg, hogy a hozzá tanácsért fordulókról egy külön feljegyzési könyvet vezetett, neveik és kívánságuk kitüntetésével. S végezetül épen ez a könyv vált az ő és a mesterségét igénybevevők végzetes árulójává.

Ama nők, kik művészetéhez folyamodtak, csak azt a kérdést intézték hozzája, mondaná meg nekik, mikor fognak özvegyésre jutni s természetesen nyomban pengő ércben lefizették a «tanácskérés taksáját», a többit elvégezte aztán a «jósnő». Hogy felsőbb hatalmakkal való összeköttetését dokumentálja ama babonáskor szülőttei előtt, szellemidézésel kezdte meg tevékenységét s nyomban záros határidőt is tűzött ki, melyen belül az illető kérdezősködő hölgy férjura a tulvilágra fog költözködni; hozzátette még a boszorkány, hogy a férj halálát bizonyos előjelek, így pl. tükör vagy porcellánváza eltörése vagy titokzatos éjjeli zaj fogják megelőzni és így a bekövetkezendő halálesetet jelezni. Talán nem nehéz kitalálni, hogy ezeket a halálozójeleket a boszorkány egy meghitt embere — kit az illető házba becsempészett — idézte elő, úgy állítva a vázát, tükröt vagy egyéb tárgyat, hogy annak okvetlen le kellett hullania és eltörnie stb. A halál pontos bekövetkezéséről pedig a boszorkány gondoskodott egy megbízott segédje útján eszközült «mérgezés» által. Hogy tulvilági összeköttetéseit elhitesse klienseivel, kívánságaikat papírra iratta, melyet azután a segítségét igénybe vevők szeme láttára egy viaszgolyó köré csavart és egy parázsmedenczébe elégetett, kijelentvén, hogy a szellem most már ismeri óhajaikat s harmadnapra jöjjenek újból, mikor is írásban fogja nekik a «szellem kimerítő válaszát» kézbesíteni. Az újból jelentkező kérdezősködőnek azután tényleg harmadnap lepecsételt levélben megadta a szellem pontos felvilágosítását. Talán

* «Aqua Tofana» latin elnevezés és annyit jelent, mint «Tofana vize». Azért nyerte az általa előállított erős mérge ezt a nevet, mert sem színe, sem ize vagy szaga nem volt és külső színre teljesen víznek látszott.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem **Beretvás-pastillát** használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.



A török Vörös félhold javára adományozott 30 és feles famozsár leleplezési ünnepélye Konstantinápolyban.

felesleges is hangsúlyozni, hogy ez az egész csak szemfényvesztés volt, mert nem a kérdések jegyzékét dobta tűzbe, hanem egy másik készen tartott hasonló papirdarabot. A kérdéseket megőrizte és az azokra adandó választ alkalmazott kémjoi által eszközölt kutatások nyomán szerezte meg. A mind sűrűbben ismétlődő, hirtelen és megmagyarázhatlan halálesetek felkeltették végre is a hatóságok figyelmét s ennek eredményeül állítottak fel egy külön büntető bíróságot, melyet «chambre ardente» (olv. sambr árdánt = égő szobának neveztek el), amely kizárólagosan mérgezési esetek és varázslatok elbírálásával foglalkozott.

Végül Voisin boszorkányt is utolérte jól megérdemelt végzete: saját feljegyzései és az általa másvilágra küldöttek hozzátartozói lettek árulóivá. Miután azon kor jogszokásai értelmében a kivallatáson átesett: máglyahalálra ítélték és kivégezték.

Áttérek már most a már fent említett Briwilliers márkinő szenzációs bűnesetére,* melyet oktató példaként kivonatos vázlatban fogok csak elmondani. Oly hidegvérrel, körültekintő számítással, rendszeres tervszerűséggel és minden emberi érzés hiányára valló módon vitte véghez a mérgezések hosszú sorozatát, mely a bűnkrónikákban is ritkítja párját és Franciaországban még ma is, tehát több mint 200 év múlva, az ő

* Ezt a bűnesetet részletesen leírja Pitaval (francia jogtudós a XVIII. században) nagy bűnügyi gyűjteményében.

neve közmondásszerűen, mint a méregkeverés nagymesteré szerepel.

Büntényeiben felbujtóként szerepel kedvese Saint-Croise (olvasd Szein Kroá), akit a márkinő férje vezetett be házába. A márkinő, Aubray magasrangú államhivatalnok leánya 1651-ben lett Briwilliers márki felesége; mindketten dúsgazdagok voltak. A férj a normandiai ezrednek volt parancsnoka, ott ismerkedett meg Saint-Croise századossal, egy szép külsejű, jó modoru, de aljas jellemű, eladósodott férfival, ki annyira behizelkedett a márkinak, hogy a hadjárat végeztével annak házába is bejáratos lett és nemsokára megnyerő modorával a márkinő szívét is meghódította, akivel bensőszerelmi viszonyt folytatott. A férj nem sokat törődött felesége botránnyos viszonyával, mert maga is teljesen az élvezeteknek engedte át magát. A márkinő apja azonban, egy szigorú erkölcsű férfi, nem nézhetvén tovább lányának erkölcstelen, házasságtörő életmódját, elfogató parancsot eszközölt ki Saint-Croise ellen, kit a márkinő házában el is fogtak és a Bastille-ba* kísérték, melynek egy teljes évig maradt önkéntelen lakója. S épen itt veszi elejét az egész szenzációs méregkeverési történet.

Börtönében megismerkedett egy Exili nevű olaszszal, ki őt beavatta a méregkeverés titkaiba. Olaszországban

* Bastille = egy erős, várszerű épület Párisban, mely politikai és más foglyok letartóztatási helye volt s melyet a francia forradalom kezdetén 1789-ben a nép megostromolt.

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője ::

legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.



Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, cimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása:

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

az időben a mérgekészítés nagy fejlettségre emelkedett, egyes mérgek lassu hatásuak voltak, melyek általános kimerülést, étel, italtól való undort és emésztő lázat idéztek elő, úgy hogy a halál csak hónapok múlva következett be és teljesen egy sorvadásszerű betegség tüneteit váltotta ki a mérgezetben anélkül, hogy a mérge a testben megállapítható lett volna; más mérgek ellenben a halált már néhány óra alatt is előidézték, de a hullában mérgezés nyomai nem voltak felismerhetők.

Saint-Croise teljesen tökélyre fejlesztette a börtönben a mérgekeverés művészetét s ezt bosszujá kitöltésénél eszközül használta fel. Megakartá bosszulni fogságba ejtését a márkinő atyján s e célra a kedvesével bűnös szövetségre lépett. Összeköttetésük a börtönben sem szakadt meg, bár a világ előtt szakítottak egymással. Annyira hatalmában tartotta a márkinőt, hogy teljesen bűnös tervei eszközéül nyerte meg. A márkinő látszólag kibékült apjával és annak kegyeibe újlag behizelkedett. Az odaadó gondozás ürügye alatt az apjának maga készítette a kedvencz ételeit. Így nyílt alkalma, hogy apja levesébe a kedvesétől nyert mérget belekeverje, aki már rövid pár nap alatt nagy hányás mellett meghalt. A márkinő oly mély bánatot és vigasztalanságot szinlelt apja halála alkalmából, hogy a legkisebb gyanu sem merült fel ellene és az elhunyt hulláját bonczolás nélkül temették el.

A kedvesével folytatott bűnös viszonyának legnagyobb akadályá tehát el volt háritva az utjából. De a bűnös szerelmesek ezzel nem érték be; két fivére és egy huga is volt a márkinőnek, kikkel az apai hagyatékban osztania kellett. Saint-Croise pedig az egész nagy örökséget szerette volna megkaparítani, hogy minden szenvedélyét kielégíthesse és uri fényezésben folytathassa bűnös viszonyát a kedvesével. Elhatározta tehát ezek elpusztítását is és ennek a gonosz tervnek is részesévé tette a márkinőt. A cél megvalósíthatása érdekében kihasználta, hogy a márkinő az ő kedvesének volt inasát, Lachaussée-t (olvasd Lasosszé) — egy mindenre kapható embert — beajánlotta fivérei szolgálatába. A mérgezés eszközéül ezt a gonoszlelkű szolgát használták fel.

1670 husvétja előtt a két fivér falusi birtokára költözött, hogy üdülésként az ünnepeket ott töltsék el. Ez alkalommal házukban nagyobb lakomát adtak a fivérek, melynek során pástétom is került az asztalra. Heten — köztük a két testvér is — akik ebből az ételből élveztek, súlyos hányási tünetek közt megbetegedtek; a márkinő két fivére közül az egyik 72-ed napra, 1670 június 17-én, a másik három hónap múlva kínos vergődés után meghalt.

(Folyt köv.)



A bugaczi dezentor.

Irta: Nyomozó.

A bűnözésre való hajlandóságnak a szülőkről a gyermekekre átöröklése közismert természeti tulajdonság. Ennek ellenkezője szinte természetellenesnek volna mondható. Mert hiszen magától értetődik, hogy az a gyermek, aki attól kezdve, mikor a jót a rossztól megkülönböztetni képes és közártalmu szüleitől csak a rosszat látja, igen ritka esetben válik becsületes emberré.

Az a rövid idő, amit az ilyen gyermek az iskolában tölt, alig javít rajta valamit. De még ha javítna is, az iskolázás megszűnte után, mihelyt visszakerül a gyermek az előbbi környezetbe, rövid idő alatt elpárolog ez az erkölcsi javulás.

Ilyen környezetben nevelkedett fel annak idején Kurucz József, e közlemény hőse is.

A kecskeméti határbeli Bugacz pusztá környékén született. Szüleitől, majd később a nála idősebbektől, mint a vele egykoruaktól általában csak azt tanulta, hogy amit a két szemé meglát, azt, ha csak teheti, a két keze ne hagyja ott.

És ezen nem is lehet csodálkozni. Ősidők óta betyárfészek volt Bugacz és környéke. A Rózsa Sándorék és a Bogár Imréék területe. Gyülevész, tolvaj pásztor néppel sulyosbitva. A körülötte fekvő puszták hasonlóképen annyira, hogy talán még a levegője is fertőzött ebben a tekintetben.

A terület erre nagyon megfelelő. Távol van mindenfelől a kulturált községektől és városoktól. Szabad mozgással nyugatra Orgovány és Bócsa, délre a Bácska, keletre Szeged irányában a nagykiterjedésű puszták felé. Annak idején épen ráillettek a költő szavai, amint az «Alföld»-et megénekelte:

Csikós, gulyás és a futóbetyár,
Gulya, ménes rajta szabadon jár...

Azóta nagy változás történt ugyanezeneken a pusztákon, parcellázva lettek részben és művelés alá kerültek. Eltűntek gulyák és a ménesek s a régi óriási kiterje-

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich - utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt



Konstantinápolyi képek. — Osztrák-magyar csapatok a szultán előtt.

désü legelők helyén «aranykalásztól ékes rónaság» terül el sűrű tanyasorokkal, de az ottlakók között most is akad, ki még ma is szívesen segít a lókötőnek és egyéb jószág-tolvajnak.

A Bugacz azonban még mindig a régi. Ott még lehet hallani a gulya kolompját és a pásztorlegény sipját. S a lókötők, a szarvasmarha-, sertés- és birkatolvajok olykor még ma is átuszszak a Bugacz futóhomokját. Különösen alkalmas terület a lopott jószágot szállító tolvajok nappalozására. A bugaczi és a monostori *zöld erdők* bokrai alatt jó tanyát talál a tolvaj a lopott jószággal, míg magasan jár a nap és élénk a láthatár.

Ide vágyott vissza Kurucz Szilveszter a katonaságtól is. Pedig a huszároknak, a mostanában oly híressé lett *vörös ördögöknek* csábitó egyenruháját viselte.

Itt laktak a jó ismerősei Sváb Oláh Laci és Jancsi juhászok, akiknek társaságában annak idején a bűn útján való fiatalkori próbálgatásait megkezdte s akiknél, mint elváláskor hangoztatták, mindenkor bizalmas otthonra és jó fogadtatásra találhat.

Ugyancsak ezekkel tartott fenn összeköttetést Kurucz Szilveszter fivére: Kurucz Péter is, aki Kistelek határában lakván, amiket ott lopogatott, Oláhékhoz hajtotta vagy szállította, viszont ez utóbbiak ő vele továbbították a juhnyájak közé esetleg *odatévedt* idegen birkát vagy más lábasjószágot, amelyek, ha kérdésre került a dolog, legalább az ő állításuk szerint, mindannyiszor *véletlen* folytán vagy *bitangásból* kerültek a karámhoz vagy a tanyai lakásukhoz.

Kurucz Szilveszter már fiatal korában igen jó tanulónak bizonyult. Mindig talált munkát és rendesen jó sikerrel működött. Az ellene vezetett nyomozás pedig és ez volt a fő — rendesen csak a gyanuig jutott, de a tettet ráderíteni sohasem lehetett. Alibitanui mindig kihúzták őt a bajból. Ha pedig szorult a kapezája, rendesen bitangásban hagyta a lopott jószágot s így kerülte el a tettenérést.

Ugyancsak így akarta folytatni a katonaságnál is, de ott már az első esetben rajtavesztett egy, reménye ellenére anyagi tekintetben igen kevés haszonnal járó rabláson. Másfél esztendei súlyosított sulyos börtönt töltött ezért a debreczeni helyőrségi fogházban.

S miután különös szerencséjére még addig nem *ült* soha, a másfél esztendő roppant hosszú és unalmas volt a korlátlan szabadsághoz szokott legénynek. Alig várta, hogy kiszabaduljon.

Már a fogházban elhatározta, hogy mihelyt kiszabadul, a legelső alkalmat felhasználja és megszökik a szigorú katonai fegyelem alól. Lerázza magáról e szokatlan nyügöt. E szándékát végre is hajtotta. Debreczenből ezredéhez Nagyváradra való hazakísérés közben — 1912. évi augusztus elején — megszökött. Ter-

mészetesen régi ismerőseihez sietett, akik nemcsak örvendve fogadták, de gondoskodtak elrejtéséről és eltartásáról is.

A kiskunfélegyházai csendőrség hamarosan tudomást szerzett a nevezetnek hazatértéről. Nemcsak a körözésből, amelyet a katonaságtól kaptak, hanem abból is, hogy a hosszú fogság alatt kipihent legény hamarosan megkezdte a birkalopásokat.

Keresték is mindenfelé. Gyakran átrándultak a kivezényelt járőrök Bugacz pusztára is Oláhékhoz. Lesállításokat tartottak több ízben a karám környékén s hol éjjel, hol nappal meglepetésszerűen megjelentek nevezettek tanyai lakásán is, de sem a szökevényt nem tudták kézrekeríteni, sem az előfordult lopásokban való bűnösségét ráderíteni.

Oláhék különben mindig *tagadták*, hogy a *dezentor* — *amint ők a csendőrök előtt nevezték* — hozzájuk jött volna vagy náluk rejtőznék. Nem akartak róla tudni semmit. És más se akadt, aki határozott adatokkal szolgálhatott volna effelől. Az az egy-két ember, aki szólt róla a járőrök előtt, mind csak hallomás útján szerezte adatait. Olyanra pedig nem akadtak a járőrök akik megzáfolták volna az Oláh-család állításait.

Közben pedig szaporodtak a birkalopások alaposan. Augusztus 20-án virradóra történt az első lopás, amelynek elkövetésével mindjárt Kurucz Szilvesztert gyanúsították. Ekkor még csak nyolcz darab birkát lopott. De ehhez se volt szerencséje. Még mielőtt Kistelekre bátyjához elhajthatta volna, utközben értesítette valaki, hogy nyomában vannak a csendőrök, tehát bitangásban elhagyta a birkákat, ő pedig megugrott.

Igy folytatódta a birkalopások tovább változó szerencsével, de mindig nagyobb és nagyobb számban. Hol bitangásban maradtak, hol meg sikerült neki azokat elhajtani. Tizenhárom rendbeli ilyen lopást követett el november elejéig s a legutolsónál már 69 darabot sikerült neki elhajtani.

Összesen 380—400 darab birkát lopott már el mintegy 9—10.000 korona értékben. És csak az volt a csendőrök és a károsok szerencséje, hogy ebből az egész nyájra menő birkából mindössze 47 darab maradt kereset alatt, a többi meglelt bitangásban mind. A legutóbbi birkalopás után, miután ez sem járt a remélt szerencsével, változtatott a legény a dolgon, amennyiben a Páka pusztai Tarjányi tanyáról 103 darab libát hajtott el egyenesen a kecskeméti hetivásárra, ahol, mielőtt a libalopás ügyében nyomozó Horváth János II. őrmester és társa kiskunfélegyházai járőr az eladásban megzavarhatta volna, mint saját tulajdonát, rendőri asszisztencia mellett, rendes áron, párját 10 koronáért eladta.

Abban az időben ugyanis, miután a tanyák közt baromfi-



Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

Zsótér-bérlás, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.)

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi díszvarrógépek. — Világ hírdű tűnélküli pathéfó-
nok. — Világhírdű gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.



Konstantinápolyi képek. — A szultán a szelamlíkből távozóban.

vész uralkodott, minden eladónak igazolni kellett magát a vásártéri rendőrség előtt, hogy arra az esetre, ha az eladott baromfi ragályozott területről jött volna és a vevőnél bizonyos határidőn belül részben vagy egészben elhullott volna, a rendőrség az eladót felelősségre vonhassa.

Kurucz Szilvesztert ez a kötelezettség nem hozta zavarba. Nagy János kencségi lakosnak mondta magát, megnevezte lakhelyét, házsámát s hogy még nagyobb legyen a rendőrnek és a vevőnek a bizalma hozzá és ahhoz, hogy a libákat vészmentes helyről hajtotta, hajlandó volt a libák árából 100 koronát a megjelölt időig biztosítékképpen a vevőnél hagyni.

Ilyen körülmények között teljes bizalommal vette meg Kiss István kecskeméti lakos a libákat s mindjárt hizóba is fogta őket. Nagy János alias Kurucz Szilveszter pedig boldogan távozott a vásárról a 415 koronával és mivel az üzlet ilyen jól sikerült, nem is ment messze, hanem mindjárt beült az egyik kültelki kocsmába és mulatni kezdett.

A következő napon nyomra jutván a járőr, Kecske-métre érkezett, ahol egy baromfikofa, aki szintén alkudott annak idején a libákra, utbaigazította őket s így meg is találták a libákat a nevezett vevőnél. Ez igazolta magát és azt is, hogy a rendőr jelenlétében teljesen jóhiszeműleg, mintjogos tulajdont vette a libákat.

A járőr érdeklődve az eladó kiléte iránt, miután a rendőr, a vevő és a kofa által adott egyező személyleírás teljesen megfelelt a Kurucz Szilveszter személyleírásának, felvilágosította utóbbiakat ennek kilétéről és a libákat elkobozva, a rendőrségnek átadta.

Mialatt ez megtörtént, a libák eladásánál közreműködő rendőr valami bizalmas emberétől megtudta, hogy Kurucz Szilveszter egyik kültelki kocsmában idogál. Erre a nélkül, hogy a járőrt értesítette volna, a jelzett kocsmába sietett s meglepve a mámoros legényt, elfogta és megindult vele a városháza felé nagy örömmel, hogy ily könnyen sikerült neki helyreütni az előző napi baklövését.

Öröme azonban korai volt. Roszul ismerte emberét. A katonai fogságban szerzett tapasztalatai folytán jól tudta ez, hogy elkövetett tetteivel súlyosított szökéseért néhány évig megint hüvösre kerül, eszébe jutott a keserű rabkenyér, a szabadságnak oly hosszú időn át leendő nélkülözése és semmiképpen nem találta kecsgetőnek a jövőre való kilátást. Hogy tehát ezt, legalább egyelőre, elkerülhesse, felhasználta az esteledni kezdő időt és a rendőr figyelmetlenségét s az egyik utcza sarkán megugrott olyan szerencsésen, hogy a rendőr nem tudta utolérni s így elmenekült.

A járőr értesülve az esetről, dolga végeztével a Bu-

gacz-pusztá felé vette az utat, abban a reményben, hátha odamenekült a szerintük más rendes tartózkodási helyet nélkülöző szökevény.

Másnap délelőtt 8 óra tájban érkeztek a karámhoz, a honnan jól el lehetett látni Oláhék tanyai lakásához is. A karámnál Sváb Oláh János fogadta őket, mert fivére pár héttel előbb egy régebbi ügyből rászabott büntetés letöltése végett a kecskeméti törvényszéknél börtönbe került.

A juhász megint nem akart tudni a legényről semmit s a karámnál nem is találták. A járőr ennek daczára sem adott hitelt a juhász szavainak, hogy ő nem tud róla semmit, őnála soha nem járt állítólagos szökése óta stb. hanem ellovagolt nevezett tanyai lakására. S miután ott sem akartak felvilágosítást adni a szökevényről, a járőr elhatározta az egész tanya átkutatását.

A kutatás a szobában kezdődött, ahol az egyik bevetett ágy vánkossai és dunyhái alatt, az ágyba belevetve, megtalálták az oly soká keresett dezertort.

Nem ellenkezett, megadta magát a sorsának. Beismerte a lopásokat, csak éppen a hiányzó 47 db birka ellopását tagadta természetesen abban a reményben, hogy annak hollétére úgy sem tudnak rájönni. Tettestársául a börtönben lévő Oláh Lászlót nevezte meg.

A járőr nevezett előbbi szökésein okulva, nem kísérletezett vele a további nyomozásnál, hanem beismerése alapján egyenesen letartóztatta és mint katonaszökevényt a kiskunfélegyházi honvéd zászlóalj-parancsnokságnak átadta s ezután akarta folytatni a további nyomozást.

Erre azonban már nem volt szükség, mert éppen akkor jött az értesítés a kisteleki őrstől, hogy ott nevezett fivérét: Kurucz Pétert, a keresett birkákkal együtt, időközben elfogták s amennyiben a károsok a félegyházi őrskörletben lagnának, azokat a birkák megtekintése végett értesítsék.

Kézrekerült tehát a tolvajtársaság. Meg volt az öröm az őrsön. De hamarosan elrontotta ezt Kurucz Szilveszter ügyessége, amennyiben másnap reggelre, a fogdaablak keresztvasának kifeszítése után, újból megszökött a laktanyából s újból úgy el tudott rejtőzni, hogy sem az akkor mindjárt kivezényelt honvéd járőrök, sem később a csendőrség nem tudott nevezett nyomára jutni.

Későbbi kitartása azonban még sem sikerült. Bizalmas czinkostársai börtönben voltak már mind. Ezeknek a hozzátartozói pedig nem voltak olyan bátrak, hogy állandóan rejtegensék. Tovább kellett volna huzódnia. valószínű azonban, hogy nem talált résztvevő szivekre, mert mint pár hónap mulva híre jött az őrsre, Budapestben a katonai hatóságnál önként jelentkezett a többszörös szökevény. Eltűnt oly hirtelen, mint amely váratlanul jött. S eltűnését bizony nem fájlalta senki.



Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarországra legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. ••• Árjegyzék minden hangszerről bérmentve táldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.



KÉPEINKHEZ.

Konstantinápolyi képek.

Évszázadokon át voltunk hol ellenségek, hol jóbarátok a mostani világháboruban szövetségesünké lett török nemzettel, de azért Konstantinápoly fennállása óta talán most történt az első eset, hogy osztrák-magyar katonaság háborus csapata jelent meg a török főváros belterületén, amelynek egyes részei az Ezeregyj meséibe illő tündérsziget varázslatos pompáját állítják a szemlélődő elé, és eltekintve a lakosságnak az idegenek előtt talán visszatetsző vallási és faji különös szokásaitól, békés időben maga az ősváros számtalan érdekessége is elég ahhoz, hogy a világjáró idegenek ezreit csalogassa a Bosporus partjain elterülő metropolis megtekintésére.

Ezuttal azonban nem a világváros iránti érdeklődésből jelent meg ott az osztrák-magyar katonaság, hanem segítségére sietett az angol-francia seregek által szorongatott hős szövetségesünknek, akik ugyan maguk is hosszú hónapokon át képesek voltak feltartóztatni az ádáz ellenséget, de hadi felszerelésük és municziójuk elégtelensége és különösen a modern ágyuk hiánya folytán még sem juthattak annyira, hogy elűzhették volna támadóikat a török földről és tengerekről.

Csapatainknak ez a konstantinápolyi szereplése hamarosan az után történt, mikor a Budapest-Belgrád-Szofia-konstantinápolyi vasutvonalat felszabadítottuk szerb ellenségeink uralma alól. Első teendő lett akkor segítséget nyújtani szorongatott török szövetségesünknek. Így jelentek meg csapataink átutazóban a török fővárosban, hogy messzehordó ágyuinkkal, s 30 és feles mozsarainkkal átvonuljanak ott a Gallipoli félsziget fenyegetett részeire.

Tudjuk az akkori háborus hírekből, hogy a török nemzet megkülönböztetett tisztelettel és ünnepélyes ovációval fogadta csapatatainkat s mint a jelen számunkban közlő képek is mutatják, maga a szultán is megsejmelte az előtte diszmenetben elvonuló osztrák-magyar katonaságot. Valóságos örömnépe volt ez a szorongatott török főváros lakosságának. És meg is lett a kívánt eredménye hamarosan, ennek a szövetséges segítségnek, mert a Gallipoli félszigetre befészkelődött ellenség nem sokáig bírta modern ágyuink hatásos tüzelését. El kellett hagyniok megerősített állásaikat pár nap alatt. Sőt ennek a következménye volt az is, hogy az ántánt hadsereg flottája és szárazföldi csapatai, amelyek pedig a Dardanellák szándékolt birtokolhatásáért addig minden lehetőt elkövettek, jónak látták abbahagyni a további ostromot és óriási veszteségeik után kénytelenek voltak elvonulni, jobban mondván megszökni a hónapokon át bitortolt török területekről.

HIREK.

Adományok. Bagi József ez. őrmester, a halmosdi őrsről a siketnémák javára 14 koronát, Kosinszky Kristóf csendőr őrmester, a 35. gyalog hadosztálytól pedig a vak katonák javára 40 koronát küldött be hozzánk. Az adományokat rendeltetése helyére juttattuk.

Hadikölcsön jegyzés. A most kibocsátás alatt álló IV. hadikölcsönre Bardócz Mózes parajdi járásörmester és neje, az «Agrár bank» utján 4000 koronát jegyezték.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kecske-tej. A német Vöröskereszt hadijótékonyági alosztálya új mozgalmat indított, amelynek ez a jeligeje: «Kecske-tejet a nép táplálására.» A tejszükség és a tejdrágaság teszi indokolttá a mozgalmat. A kecskék olcsók, a kecsketej igen tápláló, tehát a mozgalom nagyon jó eredménnyel kecsegtet. A bizottságnak az a szándéka, hogy a gyermekneveléssel és a betegápolással foglalkozó egyesületeket meggyőzze a kecsketej nagy előnyeiről. Ezenkívül egyenetlen akarja az utját annak is, hogy a városokba rendszeresen vigyék be a kecsketejet.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Sokat fáradozó. A laktanyaszabály 11. §. 107. pontjának a folyó évi Csendőrségi Rendeleti Közlöny 5. számában elrendelt helyesbítésén alapszik.

Érdeklődő. Ha rendszeresített helyen véglegesen volt alkalmazva, úgy beszámít.

Nyugdíjas csendőr. Az 1912. évi LXV. tcz. 45. §. 5. bekezdésében foglalt határozványok csupán a csendőrségi (közbiztonsági) szolgálatban elszervedett sebesülés vagy súlyos testi sérülés esetében jöhetnek figyelembe. Nyugdíja tehát helyesen van megállapítva.

B. B. B. Az illetékes pótzászlóaljparancsnoksághoz.

L. J. Csendőr. A nyolcvanas évek elején az ottani zsidóságot egy fiatalkoru keresztény cselédleányon elkövetett rituális gyilkossággal vádolták.

Ny. ü. A nyugdíj továbbra is megilleti. A szükséges intézkedést, a nyilvántartását eszközöző pótzászárnyparancsnokságtól írásban kérje.

B. L. népf. őrmester. Tudtunkkal reájuk nincsen kiterjesztve.

G. K. Minden a körülményektől függ.

B. J. 1873. A bűncselekmény minősítésére a tettes polgári avagy katonai mivolta befolyással nincsen.

Szabadkai őrs. Nem illetékes.

A. 181. Igen.

V. K. D. A vöröskereszt körül szerzett érdemek diszjelvényei rangsorozatának végleges szabályozásáig, az e tárgyban kiadott 117405/5—1916. sz. honvédelmi miniszteri rendelet mérvadó E szerint az érdemcsillag, 1. osztályu és a tisztii diszjelvény, Ó Felsége által adományozott és hasonló módon viselendő más rendjel után, a 2. oszt. diszjelvény a 3. oszt. tisztii katonai szolgálati jel után, míg az ezüst és bronz diszérmekek a 3. osztályu legénységi szolgálati jel után viselendők.

Duklaszorosi népfölkelő. 1. 7379/30. számu magyar vöröskereszt sorsjegye a törlesztési huzason kisorsoltatott. — 2. Nem. — 3. Hiteles sorsolási közlöny a «Mercur» megrendelhető Budapest, Fürdő-utca 3. Előfizetési ára egy évre 6 k.



A világ legjobb legjobb

harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős acél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula

királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős-tiszta hangu be, szélőgép 30 K. nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hang lemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K.-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.



HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

báró Hazai Samu gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, a német császár Ő Felsége által neki adományozott porosz királyi vöröskereszt érem 2. és 3. osztályát elfogadhassa és viselhesse;

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

Karátson Lajos államtitkárnak, a hadidiszitményes 1. osztályu érdemjelvényt a vörös-keresztnél szerzett érdemekért díjmentesen;

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataik elismeréseül:

a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján:

csikszentsimoni Endes Antal alezredesnek,

Záray Ödön és

Ziegler Emil őrnagyoknak, a VII. számú csendőrkerületben; egyttal elrendelni méltóztatott, hogy ugyanezen alkalomból;

a legfelsőbb dicsérő elismerés ujólag tudtul adassék: Herold Gyula századosnak;

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

Spalla Aurél ezredesnek, a VII. számú csendőrkerület parancsnokának, tordai Sándor László, IV. számú csendőrkerületbeli ezredesnek, a nagyszebeni katonai parancsnok csendőrségi előadójának, etédi Simon Balázs, Schönherr Károly, Márialaky Imre, Verbó János, Harsányi Barna, Oláh Ferencz, Gernyeszegi Oszkár és Vincze Albert századosoknak, Szendrői Béla, Juhász Ferencz, Gayer József és Réz István főhadnagyoknak, a VII. számú csendőrkerületben;

adományozni méltóztatott:

a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

ugyanezen alkalomból: Kocsis György százados-számvivőnek és

az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Végh Kálmán főhadnagy-számvivőnek, a VII. számú csendőrkerületben;

továbbá elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Krisztinkovics István, egy hadtestparancsnokságnál beosztott III. számú csendőrkerületbeli csendőr főhadnagynak.

a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataik elismeréseül:

Bokor Jakab, Bartók Ferencz, Zölde Mihály, Erős Antal, Gáspár János I., Berényi Dénes, Fodor Péter, Bara Márton, Hideg Antal, Kulcsár Károly, Huber János, Csizsér András, Szabó József, Nagy Miklós, Barth Károly, Patakfalvi Mihály, Koncsag János, Mészáros Márton, Incze Sándor I., járásörmestereknek, Pál Mózes, Bálint Mihály, Kovács Mózes, Csorba Imre, Mirse Lázár, Lévai András örmestereknek, Becze Illés, Nagy Károly, Béres János, Szabó Mihály, Cserna János, Ilyés Ferencz, Kiss Boldizsár, Orosz Mihály, Tompa Sándor, Pál István, Oliás János, Csökönyi Imre, Szakács János, Salamon Imre, Bondor Sándor, Opra G. Pál, Szigyártó Lajos, Papp Zsigmond, Gyergyai József, Szarvadi Vilmos örsvezető cz. örmestereknek, Szenkovics Antal, Bartos József, Biró Mihály I., Csetneki Károly, Mihály Sándor csendőr cz. örmestereknek;

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Samu Mihály, Tamás János, Lakatos Sándor örsvezető czimzetes örmestereknek, Csontos Antal örmesternek, Molnár Imre, Izsák János, Ágoston Gyula, Antal Imre, Jánosi Károly, Trucza Ferencz, Hegyes Ádám, Ambrus Ferencz, Vass Miklós, Jenei József, Gallai József, Borcsa Gyula, Tankó János II., Püski Albert, Barabás János, Györfi István, Tóth József II., János Márton csendőr czimzetes örmestereknek, Lovász Mihály, Takács János, Balla István, Katona János, Lukács János, Kovács József, Spítár János, Kovács Miklós, Benedekfi János, Tamás István, Mátyás Ignác, Barta Béla, Borka Ferencz, Timár Márton, Kovács Mihály, Pető József, Szakács István, Borsos József, Bartis Lajos, Bács János, Horvát Ábel, Gernyeszegi Mihály, Benedek András, Buzás Antal, Koszta Ferencz, Kő István, Koczet János, Réti István, Nagy Sándor, Marcián István, Csonka Kálmán, Gózon József, Fülöp Mihály, Bege Imre, Geréd Dénes, Kopacz Ferencz, Kovács Lajos, Veres József II., Ábrahám Mihály, Toldi János, Bedő Dániel, Szigeti István Géza, Réti Ferencz, Pál János, Bazsó István, Válint István, Nagy Mihály, Németh József, Szabó Miklós, Kecskés József, Mihálydeákpál Alajos, Bezenhoffer József, Szeles Ferencz, Kálmán Félix, Kafka János, Süveg Bálint, Soós István, Horvát Pál, Ágoston Lajos, Porzsozt József, Pozsonyi Gábor, Szócs György, Farkas K. Imre, Erős Gergely, Bodó István, Borcsa Pál, Petres Sándor, Szabó István II., Szócs Ferencz I., Petres Gergely, Papp János II., Koszta József, Pál Imre I., Polgári Gyula, Simon József, Kiss Albert I., Deák Mihály, Demeter Márton, Eröss Ferencz II., Demse Simon, Takács Árpád, Koródi Ferencz, Kálmán Vendel, Miklós István, Nagy Gyula, Füssi Márton, Ónodi József, Szitás András, László Pál, Szolga Lajos, Kovács Balázs, Tima Lukács, Bányász Ferencz, László István, Zólyomi Sándor, Szabó János II., Lujber Géza, Nagy Albert, Kilyén László,

Szabó Lajos, Tóth László, Tóth István, Forgács Mihály, Kovács Péter, Bálint Dénes, Ravasz István, Éltés Dénes, Jelemenszki József, Herszényi Ferencz, Kovács Ferencz, Lőrincz Bálint, Cseke András, Szomi Simon, Takács Balázs, Sandrik Márton, Bezur Béla, Adámovics Izidor, Bajsz Gyula, Parcásmi János, Mayer János, Fekete József, Handra Árpád, Móga Károly, Ferenczi Károly, Gergely Lajos, Székely Márton, Veres Imre, Zudor Ferencz, Tamás Mihály, Bálint Lajos, Szávuj János, Kuchta Lajos, Csobánczi Lajos Róbert, Veres Pál, Portik József, János Gyula, Pikét Antal, Horváth Pál, Farkas Bálint, Szöcs János II., Hadnagy Ádám, Bocárdi György, Balog Dávid, Szabó Sándor II., Németh József és Kelemen Lajos csendőröknek, a VII. számú csendőrkerületben, továbbá:

fegyveres katonaszökevényekkel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül:

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Bányai Ferencz, VII. sz. csendőrkerületbeli csendőrnek;

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Szombati János őrmesternek, a VIII., Lajtos Vendel és Kovács Kálmán csendőr cz. őrmestereknek, a III., Nunn Ferencz és Tamba Antal csendőr cz. őrmestereknek, a IV., Ilucz Sándor, Szilágyi Lajos és Szvák Mihály csendőr czimzetes őrmestereknek, a VIII. számú csendőrkerületben, és

Bacsa Imre csendőr cz. őrmesternek, az I. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Szabó György István csendőr cz. őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben;

a 2. osztályu vitézségi érem:

Lup Péter őrsvezető cz. őrmesternek, a IV. számú csendőrkerületben.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

a háboruban teljesített kitünő szolgálataikért:

Rózsa Antal, Molnár Zsigmond őrsvezető cz. őrmesterek, Marti Ignác, Varga István, Iváncson Áron, Toró Lajos csendőr czimzetes őrmesterek; továbbá Komanics Szilárd, Koch Sándor csendőrök, — Aszalós Sámuel, Jáger János, Szentpéteri János, Baukó János, Szóó István, Fancsali Elek, Nagy Zsigmond, Graur György, Györgyi András, Czifra István, Győri Ferencz, Molnár Gábor, Borsó Lajos, Csécs János, Szinyi Károly, Tasnádi János, Tamás Ignác, Venczel János, Kercső Sándor, Csatlós János őrsvezető, cz. őrmesterek, Horváth Kulcsár István, Vörös Kálmán, Varga János, Szederjesi György, Biró Károly, Bozóki József, Demény Gáspár csendőr cz. őrmesterek, Sipos János, Szendrei Ambrus Zölde Mihály, Laczkó Sándor, Folytos Sándor, Fülöp János, Bodis Károly, Máthé Ferencz, Ferenczi Sándor, Mihály Antal, Dávid Ferencz, Tatár János, Szigeti János, Bilibók Károly, Járai József, Farkas Ferencz, László Péter, Ladányi Farkas, Kovács József III. csendőrök, Lőrinczi Mihály, Kovács Sámuel őrmesterek, Veres József, Gál Antal őrsvezető, cz. őrmesterek, a VII., Friderics József és Gyurasits András csendőr cz. őrmesterek, a VI., Veres Ádám csendőr cz. őrmester, Szöcs Tivadar, Gergely Lukács, Kacsó János őrmesterek, Kádár Ferencz, Csete György, Bálint Dénes, Papp Márton, Vass Áron, Biró István, Sütő János, Lukács Gedeon, Kelemen János őrsvezető cz. őrmesterek, Csiki Sándor, Moré Ágoston, Müller Mihály járásőrmesterek, Szadai István, Imecs József, Bartók Miklós, Csuti Mihály, Nagy József II., Nagy József III., László Imre, Fehér András, Szabó József II., Biró Dénes, Vitos Ádám őrsvezető cz. őrmesterek Mester Sándor, Tóth Kálmán, Benke Mihály, Ferencz Mózes, Lakatos Pál csendőr cz. őrmesterek, Miklós Márton, Brassai Sándor csendőrök, a VII., Szilágyi Antal csendőr cz. őrmester, a VIII., Szabó Gyula és Vida József csendőrök a VI., Bándi Dénes, Pál Elek, Gazdag

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra. Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletítés ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkknél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvénnyek és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

László, Gáspár Dávid, Bakó Dániel, Szőke Zachariás, Tóth Lajos őrsvezető cz. őrmesterek, Karácsony Dénes csendőr cz. őrmester, Nagy Sámuel, Dombora Ferencz csendőrök, a VII. számú csendőrkerületben.

a. m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Moró Pál csendőr cz. őrmester, a csapatok által illetéktelenül elajándékozott és eladogatott kincstári tárgyak kinyomozása és a kincstár birtokába való visszajuttatása körül kifejtett buzgó tevékenységeért.

Előléptettek:

őrmesterré:

1916. évi április hó 1-ével:

Pakulár György, őrsvezető cz. őrmester, a VII. számú csendőrkerületben;

őrsvezető cz. őrmesterre

az alábbi cs. cz. őrmesterek:

1914. évi december hó 21-ével:

Tóth Gábor I., az V.,

1915. évi november hó 1-ével:

Czikai Zsigmond, a IV.,

1916. évi április hó 1-ével:

Pápai Ferencz csendőr az I. és

Galambos András, a II.,

1916. évi április hó 11-ével:

Jurás József, az I. számú csendőrkerületben;

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1914. évi december hó 21-ével;

Grünauer Péter és Csidei János, az V.,

1915. évi márczius hó 5-ével:

Németh Ferencz a VI.,

1915. évi szeptember hó 29-ével:

Kiss János VII., a VI.,

1915. évi november hó 1-ével:

Toma György a II.,

1916. évi márczius hó 21-ével:

Matics János a IV.,

1916. évi április hó 1-ével:

Fonyadt Lajos, a VI.,

1916. évi április hó 11-ével:

Gyovai Mihály, a II.,

1916. évi április hó 15-ével:

Babinszky János, a VIII. számú csendőrkerületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesítették:

a. m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Bartók Dániel, Sándor István csendőr cz. őrmesterek és Gera József csendőr 5—5 drb, Pap Károly csendőr cz. őrmester és Sipos Miklós csendőr 3—3 drb, Atyánszky Mihály, Farkas Péter őrmesterek, Czudár István és Udvari István csendőr cz. őrmesterek 2—2 drb, továbbá:

a. m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Fülöp István I. csendőr cz. őrmester 3 drb, Sebestyén Gábor őrmester és Trupulai János őrsvezető cz. őrmester 2—2 drb;

a. m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Dénes István járásőrmester 3 drb., végül:

a. m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Schmidt Henrik, Szigethi József járásőrmesterek, Kassai József, Szlathányi Imre, cs. cz. őrmesterek, Tóth Imre és Petri István csendőrök 3—3 drb, 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítettek.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díjtalanul küldöm.



Képes nagy ár-jegyzékem díjtalanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26.
Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzet hiány miatt csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** czímezni kérjük.

Az új Honv. Min. rendelettel rendszeresített táborig

csendőrségi sapkák

és **acézöld hajtóka**
posztó már kapható. ::